ROŽĎALOVICKO

Městský zpravodaj pro občany Rožďalovic, Ledeček, Viničné Lhoty, Podlužan a Hasiny

Cena: 30 Kč

2/2022

Vážení čtenáři,
dovolte mi, abych Vás přivítal u letního čísla našeho městského zpravodaje.

Sliby se plní

Po rekonstrukcích ulic Zahradní, Za Špýcharem, Spojovací, Melantrichovy, Československých legií a Rektorysovy se podařilo definitivně dokončit opravy povrchů komunikací včetně stavebních úprav stávajících vjezdů k nemovitostem a instalovat nové veřejné osvětlení v lokalitě „Za školou“ (jedná se o ulici Vodičkovu, Rajmanovu, Za Hřištěm, Josefa Horáka a Školní). V rámci této rekonstrukce byly v některých ulicích položeny i zcela nové chodníky. Zároveň se tato městská část infrastrukturně propojila s nedávno vzniklou lokalitou v Zámostí (ulice Polní a Ke Studánce). Dá se říci, že to byla jedna z nejvýznamnějších akcí, jejíž náklady dosahují bezmála 20 milionů korun, přičemž dotačně byly podpořeny pouze nové povrchy komunikací. Vjezdy a chodníky financovalo město ze svého rozpočtu. Ve většině obcí není zvykem tyto příjezdové vstupy zřizovat. Ulice Rajmanova ožila výsadbou nových dřevin.

Dalšími připravovanými projekty bude nový chodník v Ruské ulici a v Zámostí a také celková rekonstrukce komunikace v Podolí. Posledně jmenovaný projekt byl již podán na Ministerstvo pro místní rozvoj k žádosti o dotaci, ale byl zařazen pouze jako náhradní v případě, že nebudou některé vybrané projekty jiných měst a obcí realizovány.

Tento rok byly dokončeny přípravy projektové dokumentace na odbahnění Návesního rybníka v Podlužanech a opravu válcového jezu v Rožďalovicích.

Ve staré škole v současné době probíhá příprava druhé části expozice městského muzea.

Naše škola

Všem pedagogům vyjadřuji velké díky za pochopení a trpělivost při realizaci kompletní rekonstrukce elektroinstalace v základní škole. Za plného chodu školy se podařilo renovovat sedm tříd, další dvě jsou těsně před dokončením. Velký kus práce nás ale ještě čeká, a to rekonstrukce sborovny a topných těles v každé učebně. Opravit zbývá ještě učebna současné druhé třídy, kuchyňka a jazyková učebna.

Děti v mateřské škole budou moci brzy využívat prostory nově postavené venkovní učebny a čekají je také nové herní prvky na zahradě. Rekonstrukce se dočká staré sociální zázemí pro zaměstnance v podobě výměny všech toalet. Pro nejmenší děti bude instalována nová sprcha.

Žáci se radovali z dárků

Příspěvek 250 Kč města na žáka si každá třída užila po svém. V první třídě byly zakoupeny švihadla, lupy a hudební vejce.

Druhá třída si pořídila zelenolimetkové podsedáky, třetí barevné podsedáky a dekorační sadu na tvoření, čtvrtá třída si rovněž zakoupila duhové podsedáky, pátá karaoke a šestá, sedmá a devátá třída bubínky. Osmá třída si vybrala terárium. Příspěvek bude poskytnut i příští rok.

Hospoda bude

Po dobu své funkce starosty města jsem se nesetkal s tak náročnou přípravou projektu, jakým je rekonstrukce restaurace Na Radnici, který počítá s rozsáhlými stavebními úpravami. K projektu se musí vyjádřit řada znalců a institucí, ať už se jedná o hygienické normy, gastrozařízení, požární bezpečnost, vzduchotechniku, statické zajištění stropu nad výčepem v 1. poschodí, nebo o celkový vzhled nové restaurace. Finální podobu projektu už máme v současné době k dispozici.

Infocentrum otevřeno

Začátkem června se třetím rokem otevřelo návštěvníkům městské infocentrum, které se nachází v Galerii Melantrich. Opět překypuje spoustou informačních a propagačních předmětů. Nově nabízí dřevěnou turistickou známku, dřevěnou magnetku, zvoneček a pexeso s motivem zajímavých míst Rožďalovic a okolí.

Zelenobílá ožívá na hřišti

Město se podílí na opravách a úpravách areálu fotbalového hřiště, kde pořádá každoroční letní slavnosti, které jsou počtem návštěvníků největší kulturní událostí roku v Rožďalovicích. Tento rok se konají 16. července a hlavním hostem bude David Koller. Velkou proměnou prošla severní část stadionu, kde byla opravena opěrná zeď, která podpírá svahovitý terén. Opraveny byly rovněž lavičky a celá tribuna byla natřena v zelenobílých barvách. Na děti čeká velké překvapení v podobě nového dětského hřiště.

Parkoviště před „Miem“

Vinou neukázněnosti řidičů, a především parkujících aut zajišťujících zásobování před obchodem s potravinami u „Mia“ byl zcela zničen chodník a část komunikace. Zúžením chodníku dojde k možnosti vytvoření nového parkovacího stání. Přilehlá komunikace je ve vlastnictví Středočeského kraje, který přislíbil její opravu. Celá úprava bude navazovat na plánovanou rekonstrukci náměstí, jehož povrch bude tvořen převážně ze žulových kostek. K opravě náměstí zřejmě dojde ještě v tomto roce. Dlouhodobě totiž čekáme na stanovisko Středočeského kraje k výstavbě nové autobusové zastávky.

Nový křížek na Hasině

Rád bych touto cestou poděkoval všem, kteří přišli s nápadem a zrealizovali instalaci nového křížku na Hasině. Věrně tu symbolizuje místní poklidné místo a je jeho zajímavou dominantou.

Pozemkové úpravy

Jak již bylo zmíněno v minulém čísle našeho zpravodaje, město Rožďalovice zahájilo během jara přípravy pozemkových úprav. V současné době máme souhlas více než 50 % vlastníků pozemků v katastrálním území Ledečky, Podlužany, Hasina, Zámostí a Podolí. Největším katastrálním územím jsou Rožďalovice, zde máme v současnosti zhruba 30 % souhlasných podpisů.

Pokud uvažujete o prodeji svého pozemku v katastru naší obce, nabídněte ho nejprve městu. Jejich koupí zamezíme případnému vlivu různých spekulantů s těmito pozemky.

20. celostátní setkání odboček SK Slavia Praha

O celé dva roky musela být tato akce odložena z důvodu covidových opatření. A aby toho nebylo málo, v den oslavy nepřálo slávistům ani počasí. Přesto se akce vydařila a já bych chtěl zdejší odbočce poděkovat za její uskutečnění. Přípravy na takto velkou slavnost byly opravdu náročné.

Přeji Vám příjemné
a ničím nerušené léto.

Petr Kapal
starosta

U Třeboňského rybníka bylo vysázeno stromořadí babyk a ořešáků

Dva stromky javoru babyky a dva platany javorolisté byly vysazeny v ulici Za Špýcharem

U staré školy byla během května dokončena pokládka dlažby

V Ruské ulici bylo počátkem května umístěno samoobslužné výdejní místo Zásilkovny

Během června byla téměř dokončena rekonstrukce Školní ulice, v závěru měsíce byl položen asfaltový povrch až ke křižovatce s ulicí Josefa Horáka

Na jaře zrekonstruoval soukromý majitel dům čp. 80 na náměstí

Na soukromém bytovém domě pro seniory v Lindnerově ulici probíhají dokončovací práce

V sobotu 2. dubna jsme přivítali tyto nové občánky (zleva): Amálie Veselá, Zora Bartošová, Adéla Jeníková, David Svoboda a Barbora Novotná

Na velikonoční Bílou sobotu (16. dubna) bylo možné zavítat do Galerie Melantrich na vepřové hody

Hudba léčí – v sobotu 23. dubna vystoupili na sále radnice Veselí starci

U příležitosti svátku Dne vítězství uctil starosta města Petr Kapal památku padlých ve světových válkách položením věnce k pomníku pod kostelem a na Staré Hasině k pomníku Tomáše Garrigua Masaryka

Zámeckou slavnost, která se letos konala v sobotu 21. května, zahájila ředitelka Domova Rožďalovice Jana Příhodová a starosta města Petr Kapal

Týž den uspořádali Hasinští na Staré Hasině dětský den

Někteří žáci osmé a deváté třídy začali od 17. června navštěvovat taneční kurzy v Křinci

Přehled plánovaných akcí

1.–31. července	Výstava věnovaná stavebnici Merkur (Galerie Melantrich)
20. července	Letní kino – Po čem muži touží 2 (areál FC Trnavan)
28. července	XXIII. mezinárodní letní hudební festival TT Loučeň 2022 (obřadní síň)
5. srpna – 18. září	Rožďalovicko na cestách (výstava fotografií Jiřího Rejska)
6. srpna	Oslavy 140 let od založení SDH Rožďalovice (náměstí)
17. srpna	Letní kino – Hádkovi (areál FC Trnavan)
19.–21. srpna	Sraz přátel a rodáků obce Hasina (bývalé hřiště na Nové Hasině)
20. srpna	Výstava drobného zvířectva (Spolkový dům)
27.–28. srpna	48. memoriál Richarda Knolla (Bučický mlýn)
2. září	Koncert – Jana Ryklová a Michal Bragagnolo (nádvoří zámku)
16. září	Hudba léčí – Elektroband (sál radnice)
17. září	Poznejte náš venkov (Farma Pojedy)
16. října	Posvícení (náměstí)

Sezóna výstav v Galerii zahájena

V Galerii Melantrich se v pátek 3. června uskutečnila vernisáž výstavy obrazů malířky Ing. Dagmar Jelínkové.

Malování se pro Dagmar Jelínkovou stalo velkou láskou, baví ji zejména portréty, protože se domnívá, že portrét musí mít výraz.

Malířka prostřednictvím portrétů nahlíží do povahy lidí, které maluje, do jejich duší proniká za pomoci štětce s citem a radostí, že jí tato schopnost byla dopřána. Kromě portrétů se malířka věnuje krajinám, zejména lesním, protože s manželem žije na Loučeni těsně u lesa.

Před pěti lety Dagmar Jelínková zvítězila v soutěži vyhlášené knihovnou v Poděbradech. Téma: portrét Tomáše Garrigua Masaryka. V roce 2021 získala Čestné uznání starosty města Nymburk za dílo Mexický prales. Účastní se i letošního druhého ročníku Nymburského výtvarného salónu.

Zahájení výstavy doprovázelo hudební vystoupení malířčina přítele – návštěvníci vernisáže byli atmosférou okouzleni. Nechyběl zpěv přihlížejících ani samotné malířky. Děkujeme všem, kteří se zúčastnili a přišli výstavu podpořit. Vystavené obrazy bylo možné v Galerii Melantrich vidět po celý měsíc červen.

V červenci bude v Galerii Melantrich instalována výstava věnovaná stavebnici Merkur. Na výstavu jste všichni srdečně zváni.

Ze sálu radnice zní opět hudba

V průběhu každého roku se v obci konají pravidelné kulturní a společenské akce. Tradiční akcí je Hudba léčí, kterou pokaždé navštěvuje mnoho nadšených tanečníků i posluchačů hudby.

Po covidové přestávce se znovu tato akce koná pravidelně. Každý měsíc tak můžete navštívit sál radnice, kde hudba léčí. Naposledy zde vystoupila Anna Volínová a Václav Žákovec. Sál se roztančil a na své si přišli i posluchači. Proběhla bohatá tombola, kterou si všichni návštěvníci velmi užili.

Kulturní akce Hudba léčí bude opět pokračovat od září, kdy na radnici vystoupí skupina Elekroband, v říjnu Rose Band, v listopadu zahrají Žochári a konec roku uzavře předvánoční velká akce v podání kapely Black Band.

Miroslava Geršlová

Adam Volek je třicátým druhým nejlepším mladým chemikem České republiky

Družstvo ve složení Petr Šorman, Jan Štolovský, Štěpán Hron, Matěj Vyšata, Andrea Truhlářová a Adam Volek se umístilo na třetím místě v krajském kole přírodovědné soutěže Zlatý list, které se konalo 13. května v Novém Městě nad Metují

Město Rožďalovice i v letošním roce podpořilo pálení čarodějnic v mateřské škole

V závěru školního roku se všechny třídy účastnily exkurzí nebo školy v přírodě. Sedmá třída navštívila Mělník

Nejvýznamnější školní akcí byla Klobouková slavnost, která se konala v sobotu 14. května a na niž zavítalo 570 návštěvníků

V pondělí 20. června se uskutečnilo slavnostní šerpování žáků deváté třídy. Přední řada zleva: Tomáš Pažout, Adéla Víchová, Filip Kuben, Denisa Havlíková, Zuzana Nováková, Ester Kašparová, Viktoria Kanocová, Andrea Truhlářová a Matěj Vyšata. Zadní řada zleva: Adam Volek, Filip Macoun, Václav Rychtařík, Petr Šorman, Jan Štolovský, Jakub Chlíbek, Štěpán Taneček a David Vraník

Sucho zažehnaly až vydatné srážky v samém závěru června

Bouřky, které udeřily v pátek 20. května vpodvečer, lámaly větve stromů

První dubnová dekáda přinesla oproti březnovým nadprůměrným teplotám v jeho závěru počasí spíše chladné a značně proměnlivé. Přidal se znovu i vítr, nejprve čerstvý, v týdnu od 4. do 10. dubna pak i silný, který v nárazech dosahoval až 70 km/h. Teploty byly zprvu podprůměrné, v průběhu týdne jsme zaznamenali i 16 °C, ale pocitová teplota byla kvůli silnému větru nižší. A přidaly se i tolik potřebné srážky: od čtvrtka do neděle (7.–10. dubna) napršelo 26 mm. Aprílové počasí nás provázelo zejména v sobotu, kdy v odpoledních hodinách docházelo k neustálému střídání vydatných přeháněk (objevily se i kroupy) s protrhanou oblačností a slunečnou oblohou.

Nejteplejšími dny pašijového týdne byla Škaredá středa a Zelený čtvrtek. V noci na Velký pátek se ochladilo a přidal se i čerstvý vítr. Bílá sobota byla sice vesměs slunečná, ale pocitovou teplotu snižoval i nadále příliv chladného až studeného vzduchu od severu až severovýchodu – v odpoledních hodinách se maxima pohybovala kolem 12 °C – jednalo se tak o nejchladnější den z celého týdne. Neděle přinesla naopak ustávání větru a příjemné jarní teploty okolo 15 °C. O Velikonočním pondělí se ale znovu rozfoukalo, a ač byla odpolední maxima stejná jako v neděli, bylo o poznání chladněji.

Ochlazení však pokračovalo i v dalších dnech, v noci na středu 20. dubna klesla teplota pod -2 °C, v odpoledních hodinách se dostala sotva k 9 °C, k tomu se přidaly i občasné přeháňky. Výrazněji oteplovat se začalo až od pátku, kdy v odpoledních hodinách teplota vystoupala k 15 °C a na obloze se znovu ukázalo slunce. Nejteplejším dnem týdne byla sobota s celodenní jasnou oblohou a 19 °C. Už v neděli se ale znovu začalo ochlazovat, přidaly se dešťové přeháňky. A chladný byl i počátek posledního dubnového týdne (v pondělí 25. dubna teplota vystoupala sotva k 11 °C). Oteplovat se začalo až v samém závěru měsíce, kdy teploty vyšplhaly téměř k 21 °C.

Co do úhrnu srážek byl duben s 38 mm mírně nadprůměrný, ale častý čerstvý vítr v průběhu měsíce půdu značně vysušoval, a prohloubil tak počínající sucho.

Květen se ohlásil mírně nadprůměrnými teplotami, převážně slunečným počasím a zcela zanedbatelnými srážkovými úhrny. Na začátku druhé květnové dekády pak vystoupaly teploty bezmála k tropickým 30 °C a v průběhu celého týdne se víceméně udržely na letních hodnotách (kolem 25 °C). Ještě v pondělí 16. května ukázala v odpoledních hodinách rtuť teploměru 28 °C, v noci na úterý pak s ochlazením přišel i tolik potřebný déšť (12 mm).

Od středy se znovu oteplilo a teploty stoupaly nad letních 25 °C. Při bouřkách, které se přes republiku přehnaly v pátek večer (20. května), spadlo necelých 6 mm srážek. Podle vyhodnocení Českého hydrometeorologického ústavu se jednalo přinejmenším o slabé derecho (čti derečo). Tímto výrazem označují meteorologové větrnou bouři způsobující škody a rychle postupující v pásu o délce alespoň 400 kilometrů. I u nás nárazovitý vítr lámal větve stromů a vyvracel je, hasiči tak vyjížděli odstraňovat spadlý strom přes silnici nedaleko Zámostského rybníka. Kolem 22. hodiny došlo také k výpadku elektřiny, v některých částech města se podařilo její dodávky obnovit až v sobotu ráno.

Závěr května byl již chladnější a přinesl také další srážky – během středy 25. května napršelo 13,4 mm, v pátek 28. května přibyly pak další 2 mm – na zmírnění sucha však toto množství nemělo zásadní vliv, čerstvý vítr totiž půdu rychle vysušoval. Ochlazení o posledním květnovém víkendu bylo citelné, v severozápadním proudění vystoupaly teploty sotva k 18 °C, v noci klesaly i pod 3 °C – v některých domácnostech se tak kvečeru téměř po měsíci znovu přitápělo. Co do celkového úhrnu srážek byl květen značně podprůměrný, naprše-

Hasiči zalévali v květnu po celém městě nově vysazené stromky

lo necelých 39 mm, což je zhruba polovina obvyklého množství. Teplotně byl však letošní květen nadprůměrný, oproti tomu loňskému byl o 4 stupně teplejší.

V prvních červnových dnech k nám zavítalo léto, teploty se pozvolna dostávaly nad 25 °C. V bouřkách během prvního červnového víkendu však napršelo pouhých 6 mm srážek. Dalších 8 mm pak přibylo během úterý 7. června. Po mírném ochlazení se o víkendu ozvalo znovu léto, přičemž v neděli 12. června jsme zaznamenali první tropický den – v odpoledních hodinách vystoupala rtuť teploměru na 31, 2 °C.

Propad teplot o 10 stupňů nastal hned další den – v pondělí nad ránem přišly bouřky, během nichž spadlo 8 mm srážek, další 3 mm pak připadly v pondělí odpoledne. Teploty přes den vystoupaly sotva ke 20 °C, v noci klesaly až k 6 °C. Hned další dny se ale začalo oteplovat a v druhé polovině týdne k nám dorazily tropy. Víkend byl horký a slunečný, v neděli 19. června pokořila teplota supertropickou 35, a to hodnotou 35,9 °C. Sucho se tak znovu značně zintenzivnilo, 6 mm srážek, které napršely v bouřkách v pondělí 20. června, nemělo na jeho zmírnění pražádný vliv.

Vydatných srážek jsme se dočkali až v pátek 24. června, kdy v silných bouřkách napršelo během necelé hodiny téměř 30 mm, v noci na sobotu a během dne pak spadlo dalších 8 mm srážek. Silný vítr lámal větve stromů, ve Viničné Lhotě uvolnil část eternitové střechy, v Rožďalovicích v čp. 394 pak vyvrátil mohutný smrk.

Tropický a bouřlivý byl i poslední červnový týden, kdy během středy 29. června napršelo dalších 46 mm srážek, které značně přispěly k zmírnění dlouhotrvajícího sucha.

Viktor Dobrev

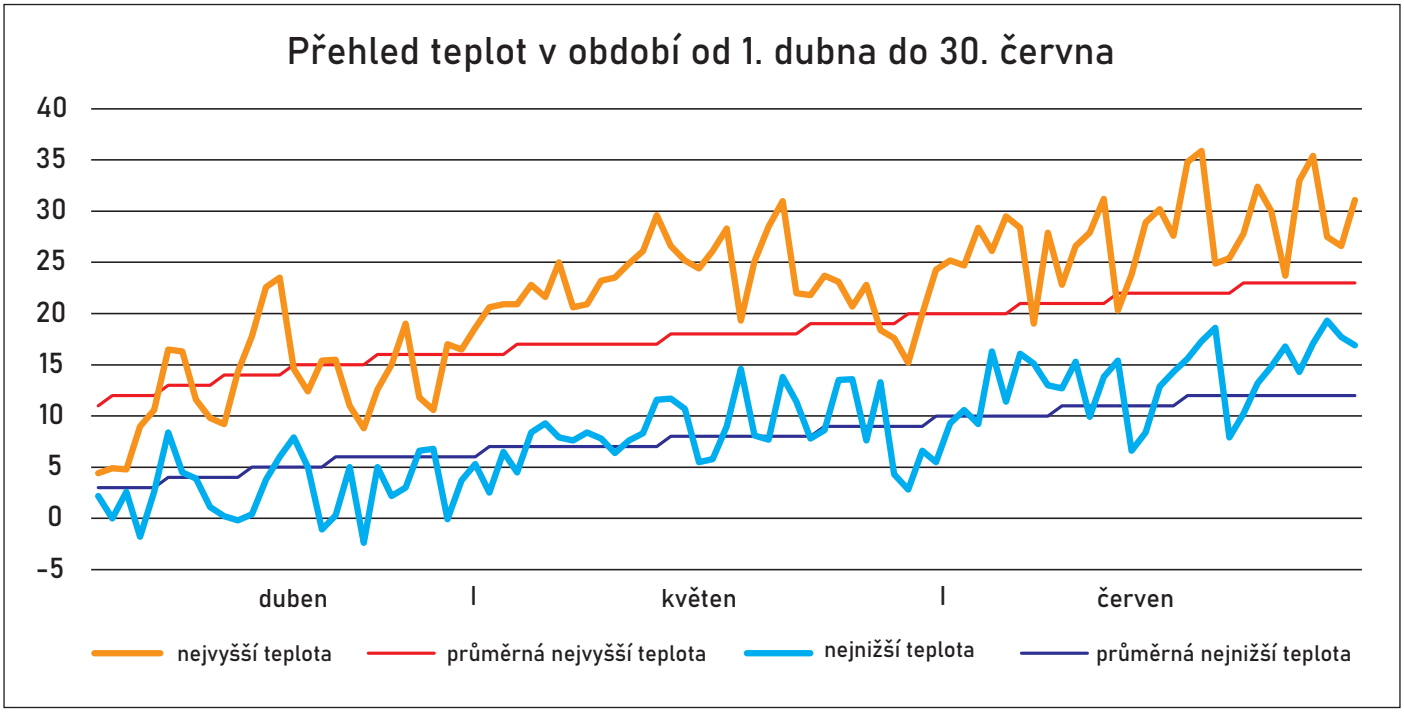

Zdroj teplot: vlastní měření autora

Rok 1952

Problémy v zásobování, neustálé fronty v obchodech, přídělový systém a nedostatek zboží byly šest let po konci druhé světové války v příkrém rozporu s propagandistickými proklamacemi komunistického režimu, který se svou neúspěšnou politikou začal od převzetí moci v únoru 1948 dostávat do slepé uličky.

Zatímco na plakátech lidé vídali rozzářené a usměvavé tváře radostně pracujících rolníků, dělníků či pionýrů, každodenní realita byla odlišná a o mnoho tíživější. Hrozba třetí světové války visela ve vzduchu. Na pokyn sovětského diktátora J. V. Stalina se měla zmaximalizovat zbrojní výroba. Čtyřprocentní podíl vojenské výroby roku 1950 na celkové průmyslové výrobě se v roce 1952 zvedl na 27 %, což neúměrně zatěžovalo státní rozpočet a nutně vedlo k úpadku lehkého průmyslu a citelnému snížení životní úrovně.

Režim proto potřeboval najít viníky, a kromě pálení do vlastních řad (proces s generálním tajemníkem komunistické strany Rudolfem Slánským, v němž padlo celkem 11 trestů smrti) se dalším jeho cílem stali drobní živnostníci a ve zdejších podmínkách zejména drobní a střední rolníci. Ti byli od počátku 50. let neúměrně zatěžováni nejen nesplnitelnými povinnými dodávkami zemědělských výrobků (zejména mouky, mléka, masa a vajec), ale také nuceným pachtem – MNV jim přidělil pole k obdělávání, z nichž museli následně státu odvádět také povinné dodávky – mnozí proto přidělená pole odmítali obdělávat.

Byli vystavováni perzekucím, domovním prohlídkám a zabavování komodit, které měli pro vlastní potřebu. Jako jediné řešení jim MNV nabízel vstup do JZD.

Z následujících zápisů kronikáře Josefa Horáka můžeme nabýt dojmu, že v Rožďalovicích běžela socializace venkova jako po másle, nicméně zřízení trestní komise při MNV, která udělovala tresty za nesplněné dodávky – zejména vysoké pokuty v řádech desetitisíců korun, dále tzv. štítková akce, která byla předvojem k následnému scelování pozemků do velkých lánů, či změny v provozovnách, které byly znárodněny nebo se měly začlenit do komunálních podniků, nebyly zdejšími obyvateli nikterak pozitivně přijímány. Svědčí o tom i dochované dokumenty agendy MNV z té doby.

Příznačné také je, že v kronice se nachází prázdná stránka, na níž mělo být pojednání o JZD a komunálním podniku za rok 1952. Po straně se pak nachází tužkou psaná kronikářova poznámka, že nemohl zprávy o jejich činnosti dokončit.

Počasí

V lednu trvalo nezvyklé, skoro předjarní počasí bez sněhu a dešťů, takže se až do 20. ledna oralo. Teprve pak napadlo trochu sněhu a začaly mírné mrazy. V únoru slabé sněžení. V březnu nové mrazíky, pak deštivo i v dubnu a polní práce se zdržely. V květnu 20. a 21. noční mrazíky 2–5 °C, které zničily choulostivou zeleninu, jako okurky, rajská jablíčka apod. Poškodily ta-

Antonín Majer: U splavu

ké rané třešně, ořechy, víno, a jak se později ukázalo, i jiné ovoce. V červnu deště zdržely sklizeň sena, pak sucho, že otavy zahořely, obilí rychle zrálo, brambory i řepa suchem utrpěly. Pak několik dešťů v červenci, potom sucho až do září, v říjnu stále deště zdržely sklizeň řepy a brambor. V listopadu stále deštivo, ke konci měsíce slabé mrazíky. V prosinci sněžení, slabé mrazíky, nakonec deště, bláto a tající sníh.

Úroda

Úroda obilí byla prostřední, brambor narostlo přes nepříznivé počasí hojně, řepy následkem letního sucha slabě. Červené i letní a zimní ovoce po květnových mrazících zklamalo, bylo ho málo a slabé kvality. Sena slušná, ale otavy slabé. V měsících červnu a září veliká úroda hub. Žně započaly 18. července, výmlat se dál ve dne v noci a končil 23. srpna. Cukrovarská kampaň trvala přes čtyři týdny. Snůška medu slabá následkem chladného a deštivého počasí. Semenná tráva na obecních pozemcích se sekala poprvé se samovazem.

Plnění plánovacích úkolů

V prvních měsících roku 1952 se splnily plánovací úkoly nad 100 %. Dodávky vajec, mléka a masa nad 200 %. Celková dodávka obilí i brambor rovněž nad 100 %.

Brigády

Brigády započaly svou účinnou pomocí při jarních zemědělských pracích na okopávání a jednocení řepy, pokračovaly ve žňových pracích a při sklizni cukrovky a brambor. Ženské brigády vypomáhaly na řepách i v JZD v Doubravanech.

Na nově zřizovaném Třeboňském rybníce pracovali brigádníci, kteří učinili závazky k odpracování určitého množství hodin. Práci zdržovalo, že slíbený buldozer byl poslán značně později, než bylo plánováno. Při zřizovacích pracích byl tam nalezen těžký kamenný mlat, který byl předán městskému muzeu. Je důkazem toho, že náš kraj byl již v dávnověku osídlen.

V únoru byl ve všech místních závodech vyhlášen socialistický týden.

Česání chmele se účastnilo 40 žáků střední školy s ředitelem Františkem Neradem a dvě ženy: Heršálková a Zemanová.

O prázdninách pracovala na lesních pracích učitelská brigáda.

Rybářský spolek pracoval brigádnicky na Zámostském rybníce.

Rodiče a přátelé školy uskutečnili stavbu kolny pro kola ve dvorku národní školy.

Na podzim začaly brigády na stavbě chodníku v ulici Čsl. legií.

V dubnu nastoupili dvoutýdenní uhelnou brigádu za Svaz bojovníků za svobodu Václav Kebl a František Endler.

Žactvo obou škol se přičinilo ve školním roce i o prázdninách o potírání mandelinky bramborové, jež se vyskytla ve větším množství na polích za hřbitovem a k Hasině.

Studující z Rožďalovic se zúčastnili žňových i chmelových brigád se svými školami.

Rožďalovický patriot František Karásek a malíř Antonín Majer na Židáku na snímku z roku 1941

Práce žen

Na začátku roku dojížděly ženy po tři měsíce z Rožďalovic cukrovarským autem na práci do rafinerie ve Skřivanech.

MNV se snažil zříditi v Rožďalovicích pobočnou dílnu Mnichotexu – lehkého průmyslu pro ženy. Přihlásilo se dosti žen, takže se zdálo, že snaha bude úspěšná, ale Mnichotex rozhodl, že adaptace provozovny by byla příliš nákladná, a tak se podnik neuskutečnil.

Předání obecních pozemků

Obec obhospodařovala 35 ha obecních pozemků. Tyto byly nyní rozděleny mezi zemědělce. Státní statek obdržel 3,5 ha pole Za uličkou ke školkaření.

Štítková akce

V týdnu od 19. do 25. května byla provedena za spolupráce učitelstva takzvaná štítková akce, tj. soupis všech pozemků rožďalovických občanů.

Změna v podnicích

V únoru byla předána trafika po Josefu Vynikalovi Narpě. Ta byla v květnu zrušena a papírnický prodej i knihkupectví bylo předáno Chemodroze a prodej tabáku Zdaru. V únoru převzala textilní prodejnu Tep Jednota – vedoucí prodejny Barbora Vecková. Komunální podniky obsadily vedoucí místo v hostinci Záložna Janem Hofmanem z Libáně. Prodejna obuvi převzala prodej hotových oděvů. Pečení chleba bylo soustředěno v pekárně Jana Tlustého.

Nové bytové jednotky

Cukrovar, národní podnik, vystavěl dvě bytové jednotky při silnici od Boleslavské ulice k Podlužanům.

Protest

Dne 1. dubna 1952 konal se celostátní protest proti bakteriologické válce v Koreji. V Rožďalovicích byl uspořádán na náměstí tábor lidu, na němž promluvil zástupce KNV a doktor Roubíček z Jičína. Při té příležitosti byly vyhlášeny dary zdejších pionýrů Koreji, z nichž čtyři se dobrovolně přihlásili do dolů a hutí. Byli dekorováni čestným odznakem.

Sbírka na Koreu

Sbírka darů na Koreu se konala v městě podvakrát a vynesla 17 000 Kčs.

Melantrich

Divadelní a pěvecký spolek Melantrich přešel v červnu pod záštitu závodního klubu ROH cukrovaru v Rožďalovicích, který mu bude všemožně nápomocen v jeho kulturní činnosti. Na přístavbu jeviště byl MNV slíben příspěvek 1,5 milionu korun.

Čestné občanství

V květnu 1952 byl jmenován čestným občanem města Rožďalovic akademický malíř Antonín Majer, který již po mnoho let tráví letní pobyt v našem městě, k němuž upřímně přilnul a zamiloval si krásy jeho okolí, jež zvěčnil v četných krajinných malbách a v grafických pracích zachytil

i práci lidu. Byl mu odevzdán umělecký diplom, zhotovený grafikem Karlem Kinským z Turnova.

Účast na slavnosti

Dne 21. září byl odhalen v Jičíně pomník generalissima J. V. Stalina. Z Rožďalovic účastnili se slavnosti žáci a učitelstvo národní i střední školy a hojně občanstva.

Školství

Na Lindnerově střední škole nastoupil 1. ledna 1952 ředitel František Nerad po Janu Drncovi, který odešel do výslužby. Na národní škole je ředitelem od začátku školního roku 1951/1952 Josef Voseček, rožďalovický rodák.

Na národní škole byl zaveden týden otevřených dveří, kdy rodiče mohou býti přítomni vyučování.

Lindnerova střední škola konala v týdnu od 7. června závěrečné zkoušky za předsednictví okresního knihovního inspektora Jana Čecha. Všichni účastníci obdrželi 1. stupeň z chování a devět vykonalo zkoušku s vyznamenáním.

Plán splněn v hutnictví na 200 %, v hornictví na 133 %.

Žáci střední školy prováděli po celý rok sběr odpadových hmot.

Obě školy sbíraly po několik půldnů žaludy v místních lesích a Lindnerova střední škola získala primát v ČSR, za nějž obdržela 40 000 Kčs.

Žačky střední školy byly po celý červenec v zotavovně v Jablonci nad Jizerou a žáci v srpnu v Rybništi u Rumburka.

Městské muzeum

Městské muzeum se těší velké pozornosti místního i okolního občanstva. Sbírky se rozrůstají a místnost nedostačuje. Jsou tam cenné věci, jež mají pro město veliký význam archiválni.

Tak např. dvě veliké mapy rožďalovického katastru z roku 1802 a 1803 pořízené inženýrem Janouškem na panství barona Jakuba Wimmra, na nichž jsou poznamenána jména majitelů pozemků, katastrální čísla a výměra, dále valdštýnské dekrety městským cechům, důchodenské knihy před rokem 1848, jednací knihy „požitečných“ měšťanů z let osmdesátých, spisy rodáků a mnoho cenných památek archeologických. Podporuje nás jičínské muzeum a slibuje, že nám daruje rožďalovický urbář z roku 1668.

Antonín Majer: Letní den

Úmrtí

Z nejstarších rožďalovických občanů zemřeli v roce 1952 Josef Šanda, obuvník a dlouholetý obecní noční hlídač, a Josef Kebl, sedlář a zemědělec, oba 88letí a zakladatelé rožďalovického Sokola. V dubnu zemřel 50letý zemědělec Emil Láska z Obůrky a zanechal po sobě ženu se čtyřmi dítkami. Několik dvojic místních žen provedlo obětavě sbírku pro pozůstalé, jež vynesla značnou částku.

MNV

Dnem 1. ledna 1952 odešel z Rožďalovic tajemník MNV Pavel Kafka do Jičína. Vedením agendy MNV byla pověřena úřednice Anna Svobodová. Koncem ledna odešla z obecního úřadu Věra Nováková a nastoupila Helena Kozáková. 1. dubna byla přijata jako matrikářka Jaroslava Brzáková a k výdeji potravinových lístků Lidmila Kudibalová. Matriky starší pod rok 1870 byly předány krajskému archivu v Kuksu. Předsedou MNV byl Miloslav Pavlišta.

Od 1. ledna 1952 byla sestavena u MNV trestní komise s přesně vymezenou pravomocí. Ve žních fungovala žňová komise. Vznikl dvanáctičlenný Výbor žen s předsedkyní Boženou Jirků.

Dne 26. září svolal MNV schůzi zemědělců, na níž se projednávala agrotechnická úprava půdy.

V listopadu odešel tajemník Josef Čmugr a na jeho místo nastoupil Josef Klaban z Kopidlna.

Dláždění náměstí započalo v listopadu, ale pro mrazivé počasí nebyla provedena přístavba radnice pro novou promítací komoru. V srpnu byla natřena radniční věž a spraveny hodiny hodinářem Maškem ze Železného Brodu nákladem 50 000 Kčs.

Pionýrům daroval MNV 10 000 korun na rekreační zájezd.

Od Aloise Fraita byla zakoupena štěpnice nad rybníkem Vokřínkem.

Rada MNV

Miloslav Pavlišta (předseda), Jiří Pour (kulturní referent), Miloslava Jurásková (bytový a sociální referent), Kateřina Knížková (zdravotní referent), František Horušický (finanční referent), František Kudibal (hospodářský referent), František Špína (zemědělský referent), František Havelka (vyživovací referent), František Vaněk (technický referent).

Bylo zavedeno pravidelné úřadování jednotlivých referentů od 11 do 12 hodin, každý den jiný referent.

Celoroční hospodaření MNV

Rozpočet MNV byl zapojen na státní rozpočet. Bylo hospodařeno přidělenou kvótou státních peněz, rozdělených na kapitoly, které musily býti dodržovány. V akci 5 M (na výstavbu měst) bylo započato s výdlažbou náměstí před radnicí.

Připravil Viktor Dobrev

Lazebníci, ranhojiči a lékaři v Rožďalovicích

S nemocemi a neduhy těla chodívali lidé nejprve do klášterních špitálů, kde řeholníci léčili poutníky i obyvatele z okolí. Povolání lidového ranhojiče však od třináctého století vznikalo ve městech zejména v lázních, kam zadarmo chodila i chudina. Na venkově zastávali tuto funkci lazebníci, kteří kromě lazebnických úkonů, hlavně holení brad, prováděli pouštění žilou, které bylo velmi rozšířenou léčbou. Prováděli i drobné chirurgické úkony. Prvními opravdovými chirurgy se stávali ranhojiči z četných válek, kde o těžká zranění nebyla nouze.

Lékaři, kteří získali univerzitní vzdělání, se omezovali jen na stanovení nemoci a předpisy léčby. Považovali praktickou chirurgii za podřadnou práci. Hippokratova přísaha dokonce praktikování chirurgie zapovídala slovy: „Nebudu lidské tělo řezat, ani ty, kdo trpí kameny, a tento zákrok přenechám mužům, kteří takovéto řemeslo provádějí."

Léčitelé v Rožďalovicích podle záznamů učitele Josefa Vaňátky (letopočty udávají dobu, po kterou zde působili):

- **Jan Štolovský**, lazebník (1679–1689)
- **Jan Jičínský**, lazebník (1689–1700)
- **Jan Brandl**, lazebník (1700–1713)
- **Pavel Andrle**, lazebník (1714–1738)
- **František Grünner**, chirurgus (1739–1763)
- **Josef Vojtěch Štolovský**, felčar (1763– 1790)
- **Emanuel Prax z Berenthálu**, ranhojič (1790–1826)
- **Alois Holzbach**, ranhojič (1826–1849).

Rok 1787 – zřízení ranhojičů

Z nejvyššího nařízení mají se v lidnatějších městech ustanoviti zkoušení ranhojiči, jichž plat má z polovice uhrazovati město, z polovice vrchnost. Dále mají se ustanoviti ohledači mrtvol, kteří v některých městech již zřízeni jsou. Po ohledání mají vyplnit ceduli, v níž udána nemoc, kterou nebožtík trpěl, a jeho věk. Do čtyř neděl o provedení tohoto nařízení dáti zprávu krajskému úřadu (*Patentenbuch kraje boleslavského č. 28 ze dne 26. října 1787*).

MUDr. František Janďourek

Až do roku 1850 byli dosazováni lékaři od vrchnosti, dne 10. června 1850 dosazen byl však MUDr. František Janďourek, rodák kopidlenský, jako městský lékař od obecního zastupitelství. Ve svazku přiložen originál dekretu z 29. října 1850.

1851 – MUDr. Františku Janďourkovi povoleno za léčení čeledi a sirotků 4 sáhy otýpek, 4 měřice pšenice, 9 měřic žita. Za léky má podávat čtvrtletně do důchodu účet (*Rožďalovice 24. ledna 1851, Helena z Lobkovic*).

1853 – MUDr. František Janďourek za léčení chudých, jež určí kněžna, obdrží renumeraci 50 liber másla a 1 a půl měřice hrachu, k čemuž přidat 50 zl.

1863 – MUDr. František Janďourek dostává mimo deputát za léčení dvorské čeledi a dobytka ještě 50 liber másla, 1 sud piva a 12 měřic na brambory (*Rožďalovice 18. července 1863*).

MUDr. Alois Pluhař

Ve schůzi zastupitelstva 23. září 1883 usneseno vypsati konkurs na obsazeni městského lékaře. Ustanoveno mu za ohledání mrtvol, vystavování úmrtních lístků a léčení místních chudých zaplatiti 150 zl.

Ve schůzi zastupitelstva 16. října 1883 zvolen městským lékařem jednohlasně MUDr. Alois Pluhař, dosud obecní lékař v Suchdole u Kutné Hory.

Ve schůzi 20. března 1884 obecní zastupitelstvo k žádosti MUDr. Pluhaře zvyšuje služebné na 200 zl. MUDr. Alois Pluhař zemřel 20. ledna 1899 ve věku 45 let.

MUDr. Jan Boublík

Na místo městského lékaře nastoupil 24. dubna 1898 MUDr. Jan Boublík. Narodil se 31. května 1867 v Klatovech, univerzitní vzdělání získal v Praze a tam se také oženil. Přihlásil se do konkurzu na městského lékaře v Rožďalovicích a konkurz vyhrál. Nastěhoval se do vinopalny (pozdější lesní správy), kde měl i svoji ordinaci. Později koupil od ředitele měšťanské školy Lemberka vilu v nynější Tyršově ulici, ke které přistavěl ordinaci s čekárnou a lékárnu. S přípravou léků a mastí mu pomáhala jeho manželka. V první světové válce byl i lékařem zdejšího vojenského lazaretu. Propagoval založení spolku Československého červeného kříže. Na ustavující schůzi místní organizace 23. června 1926 byl zvolen prvním předsedou. Jeho lékař-

MUDr. Alois Pluhař se synem, pozdějším primářem Všeobecné nemocnice v Semilech

ský obvod zahrnoval i okolní vesnice, kam jezdil v koňské bryčce.

Jeho nejstarší dcera Anička Adamcová-Boublíková na něho takto vzpomíná:

„Tatínek Jan Boublík se narodil 1867 v Klatovech. Na studiích se těžko probíjel. Rodiče neměli tolik peněz na vydržování na vysoké škole lékařské, a tak sháněl kondice a měl jako nemajetný stipendium. V neděli chodil na oběd ke svému strýci Šebestovi, který byl tiskařem a zůstával na Malé Straně. Ten měl dvě děvčata, a s těmi kamarádila moje maminka Aloisie Řeháčková. Tady také se s tatínkem seznámila a do něho zamilovala. Byla to veliká obapolná, ale tajná láska. Tatínek byl ještě student a to se maminčinu tatínkovi nelíbilo. Maminka byla dcera pražského pana domácího. Poměrně bohatá nevěsta. Dědeček Josef Řeháček, její tatínek, byl vyučený sládek, úžasně šetrný, který nepil ani nekouřil, a protože byl ve svém řemesle i šikovný, brzo si v Praze pronajal hostinec na Malé Straně. Když se oženil s velmi přičinlivou a šetrnou Kateřinou Kouskovou z Kostomlat, šel jim obchod tak znamenitě, že si mohli pronajmout již velký lokál ‚U Glaubiců', také na Malé Straně. Za-

MUDr. Jan Boublík

nedlouho si dědeček koupil veliký činžák na Újezdě, nechal hostinskou živnost a byl z nájemného slušně živ.

Byla jsem první dítě mých rodičů. Narodila jsem se v Praze na Smíchově, kde měl tatínek zařízenou ordinaci praktického lékaře. Protože byl lékař v Praze za každým rohem, jak říkal tatínek, stěhovali jsme se z Prahy, sotva mně byl rok. Byl vypsán konkurs na místo obvodního lékaře v Rožďalovicích. Tatínek si zažádal a místo dostal. Měl i svou domácí lékárnu, protože v místě ani v okolí žádná nebyla. Maminka v ní byla skoro stále zaměstnána. Když jí bylo třicet let, měla již sedm dětí. Museli jsme mít proto služebnou, která se starala o domácnost, a chůvu, která ohlídala ty nejmenší děti. Pak byl ještě kočí, který vozil tatínka po pacientech na vesnicích. Krásný černý hřebec a velký bernardýnský pes Bojar zakončovali velkou rodinu.

Když jsem byla starší, naučila jsem se kočírovat sama a o prázdninách jsem jezdila s tatínkem po vesnicích. Měli jsme na léto malý kočárek jen o dvou kolech, lehký kabriolet. Bylo to krásné spřežení. Lidé si tatínka velmi vážili, byl ke každému nevšedně laskavý, lidský. Lidé, kteří si ho pamatují, říkají, že jen když přišel a s nimi promluvil, ihned se jim ulevilo a s láskou a úctou na něho vzpomínají."

MUDr. Václav Lekeš

V lednu 1926 požádal zprostředkovatelnu lékařských zastupování o lékaře, který by mu pomáhal v jeho rožďalovickém obvodu.

MUDr. Jan Boublík ve svém kočáře

OHLÉDNUTÍ za léty 2019–2022

Slovo starosty

Vážení spoluobčané,
dovolte mi, abych se ohlédl za uplynulým volebním obdobím. Společně se zastupitelstvem města a zaměstnanci městského úřadu jsme se snažili držet vysokou laťku jako v předešlých letech. Podpořili jsme všemi směry školu, spolkovou činnost, řadu kulturních akcí, a kromě stěžejních investic, jakými jsou opravy budov a komunikací, jsme zrealizovali také několik drobných projektů, jako jsou opravy soch a pomníků, dětská hřiště či výsadba stromů.

Od začátku roku 2020, kdy propukla celosvětová pandemie koronaviru, nastala těžká situace pro nás pro všechny. Zcela se zastavil kulturní život a řada projektů musela být pozastavena z důvodu vládních opatření. Chtěl bych znovu poděkovat všem, kteří nezištně pomáhali během této krize. Ani v této chvíli není situace zcela stabilizovaná – potýkáme se s nedostatkem stavebního materiálu i řemeslníků, s nebývalým zdražováním (zapříčiněným také ruskou agresí na Ukrajině), a navíc stát s velkým prodlením uvolňuje finanční prostředky na proplácení dotačních titulů. Byli jsme proto nuceni veškeré probíhající projekty krýt plně z vlastních zdrojů a z překlenovacího úvěru.

Stěžejním projektem byla bezpochyby výstavba kanalizace ve spádových obcích, v místní části Podolí a U Barborky. Po více než 70 letech je město i spádové obce odkanalizováno. Byl to poslední střípek celkové infrastruktury, který přispěl ke zkvalitnění zdejšího života. Jsem velmi rád, že v uplynulých čtyřech letech se nám podařilo dokončit opravy téměř všech místních komunikací. Zcela dokončeny byly také dvě nové ulice v Zámostí (Polní, Ke Studánce), kde bylo již do dnešních dnů soukromými vlastníky vystavěno na 30 rodinných domů. Rovněž bylo po celém městě instalováno nové pouliční osvětlení, a to včetně Hasiny, Podlužan, Ledeček a Viničné Lhoty.

Další významnou investicí, která probíhá již od roku 2019, je rekonstrukce jednotlivých tříd základní školy. Poté, co se v předchozích letech celá budova školy zateplila, byla vyměněna okna, zcela se zrekonstruovala střecha, byl instalován nový tepelný zdroj a proběhla přístavba nové družiny, jsme přistoupili k rekonstrukci vnitřních prostor. Celkové náklady dosáhnou téměř 20 milionů korun.

Vnesli jsme do města také více přírody jednak výsadbou nových stromů a okrasných dřevin, jak zmiňuji výše, a jednak v podobě vybudování naučné stezky okolo Holských rybníků, která je hojně navštěvovaná výletníky.

Do budoucna bychom se chtěli zaměřit na rekonstrukci komunikace v Podolí, úpravu náměstí, nové chodníky v Ruské a Tyršově ulici a v Zámostí či na dokončení nové lokality „U Studánky“ pro stavbu 26 rodinných domů.

Zcela samozřejmá je stálá podpora spolků v našem městě.

Závěrem mi dovolte, abych Vám jménem celého zastupitelstva a městského úřadu poděkoval za přízeň a za podporu.

Petr Kapal
starosta

Na Staré a Nové Hasině vznikla na jaře nová dětská hřiště

Koncem dubna byla provedena pokládka kanalizace v ulici U Barborky mezi zámkem a hřbitovem, během dalších dvou měsíců pak pokračovala její výstavba zavedením jednotlivých přípojek v této části města a ve spádových obcích

Na konci října byla po dokončení kanalizace vyasfaltována silnice od bývalé fary ke hřbitovu

Během jara proběhla rekonstrukce ulice Za Hřištěm

V květnu byla při dopravní nehodě stržena socha sv. Jana Nepomuckého v Zámostí

Na sklonku srpna pak byla zpátky umístěna na opravený podstavec

Začátkem letních prázdnin bylo dokončeno restaurování sochy sv. Jana Nepomuckého naproti zámku

Přes léto bylo upraveno prostranství u Návesního rybníka v Podlužanech a osazeno herními prvky pro děti

Během září byly v Podlužanech a na Hasině po dokončení pokládky kanalizace vyasfaltovány vozovky

V podzimních měsících byly ošetřeny památné stromy U Isidora a před zámkem

Začátkem listopadu byla dokončena rekonstrukce hospodářské budovy naproti bývalému Strojobalu

Během listopadu byla v základní škole dokončena nová jazyková laboratoř

Po celém městě a ve spádových obcích bylo v průběhu tohoto roku nainstalováno nové úsporné pouliční osvětlení

Během října a listopadu byl částečně odbahněn Třeboňský rybník a kamenem zpevněna jeho hráz

Začátkem prosince byl položen asfaltový povrch v ulicích Polní a U Studánky

V průběhu roku se o své cestovatelské zážitky z Izraele, Srí Lanky a Trinidadu a Tobaga podělil na hojně navštěvovaných přednáškách Jiří Rejsek

Rose Band, 23. března 2019

Ukázku staročeských řemesel mohli zhlédnout v sobotu 9. března návštěvníci Galerie Melantrich. V rámci programu bylo možné také ochutnat zabijačkovou polévku, jitrnice či jelita

Příjemným zpestřením celého odpoledne bylo vystoupení pěveckého sboru Drahomíry Říhové

Nevšední hudební zážitek nabídly posluchačům mnichovohradišťské pěvecké sbory Continuo a Zvonky, které pod vedením manželů Hejlových vystoupily v sobotu 27. dubna v kostele svatého Havla

Harfistka Jana Boušková a Dvořákův komorní orchestr – kostel sv. Havla 7. května 2019

Foersterova Osenice 2019: smíšený pěvecký sbor Hlahol Nymburk – kostel sv. Havla 1. června 2019

Vernisáž výstavy Vtípky Karla Kínského – Muzeum klasického knihařství 10. května 2019

Olympic – Rožďalovické letní slavnosti 29. června 2019

4 Tenoři – kostel sv. Havla 6. září 2019

V pátek 8. listopadu proběhla v Muzeu klasického knihařství vernisáž výstavy Prostorové pohádky Vojtěcha Kubašty. O životě a díle tohoto umělce pohovořil Jan. V. Maroušek, který muzeu také zapůjčil všechny vystavované exponáty

První listopadový podvečer představil v Galerii Melantrich svou básnickou sbírku Nemám slov Lukáš Trejbal (vlevo). Knihu ilustroval Martin Sausage Dohnal (vpravo), který následně objasnil, jak vznikaly kresby s motivy města pro nový kalendář

Živé kvety – Bučický mlýn 8. listopadu 2019

Rozsvícení vánočního stromečku 31. listopadu 2019

Vánoční koncert Ondřeje G. Brzobohatého v kostele sv. Havla 20. prosince 2019

V ulici Československých legií byly začátkem roku položeny nové chodníky a přístupové cesty k rodinným domkům nové zástavby

Začátkem prosince byla pak ulice Československých legií osázena stromořadím třešně pilovité

Na jaře byl zpevněn sesouvající se svah v ulici Antonína Majera

Od léta až do konce roku probíhala rekonstrukce Spojovací ulice

Koncem července byla restaurována podezdívka u sochy sv. Jana Nepomuckého naproti zámku

Začátkem prosince byly u Sokolského hřiště vysazeny dva javory Freemanovy

Během letních prázdnin byly v Zámostí zrestaurovány dva křížky

Výstavu Drahokamy z našich polí si během červencových víkendů nenechalo ujít bezmála 800 návštěvníků. Expozici připravil Jiří Rejsek

Jednou z mála akcí, která se mohla v prvním covidovém roce uskutečnit, bylo setkání Přátel a rodáků obce Hasina (ParoH) ve dnech 21.–23. srpna 2020

V období vegetačního klidu byly prořezány topoly na naučné stezce Holské rybníky

Kolem Sokolského hřiště bylo během jara instalováno nové oplocení a podél podezdívky ve Spojovací ulici byly vysázeny okrasné keře

Na Staré Hasině byl začátkem léta upraven povrch dvou cest

Ve staré škole byla během roku instalována stálá expozice o historii města

Během září byly zrestaurovány křížky v ulici U Fary a v Podolí

V mateřské škole byly během října položeny nové chodníky ze zámkové dlažby

Od června probíhaly úpravy parčíku pod kostelem

Od září do konce listopadu probíhala rekonstrukce Rajmanovy ulice

Kompletní rekonstrukce se dočkala na konci roku také Vodičkova ulice

Začátkem června získali hasiči díky finanční podpoře města nový dopravní automobil – již o měsíc později s ním zajišťovali evakuaci vytopeného dětského tábora pod hrází Komárovského rybníka

Během roku byly vysázeny nové stromky na Hasině, v Panské zahradě, pod kostelem, na naučné stezce poblíž Zámostského rybníka (na snímku) a v Ruské a Spojovací ulici. Dohromady bylo vysázeno na 150 ovocných a okrasných stromů

Nový asfaltový povrch dostala v listopadu silnice spojující Podlužany a Ledečky

Osmý ročník rybářských závodů Hasinská čtyřiadvacítka se uskutečnil ve dnech 19. a 20. června na rybnících Babínek a Hasinská nádrž

Dětský den s hasiči se v tomto roce konal kvůli covidové pandemii netradičně až v sobotu 21. srpna

Během prázdninových víkendů bylo možné zhlédnout v Galerii Melantrich výstavu Retrosbírky, která zahrnovala nepřeberné množství sběratelských položek

Poslední srpnovou sobotu vystoupila na Bučickém mlýně Letní kapela

Ve čtvrtek 28. října u příležitosti oslav vzniku Československa předali starosta Petr Kapal a místostarostka Marcela Ešnerová čestná uznání několika občanům města. Ocenění převzali:

- členové Sboru dobrovolných hasičů Rožďalovice Lenka Císařová, Jaroslav Klimeš, Jiří Musil, Jiří Dufek, Petr Pešava a Elemir Kanoc za pomoc při záchraně života,
- pan Vladimír Šuk – první porevoluční starosta obce (1990–1994), který se zasloužil o její rozvoj,
- pan Pavel Hošek – dlouholetý občan Rožďalovic, pracovník jičínské nemocnice, který pomáhal řešit zdravotní problémy spoluobčanů,
- pan Josef Severa (in memoriam) – pamětník obce Podlužany, kde po mnoho let vedl místní kroniku,
- pan Jan Nožička – dřívější zastupitel obce Rožďalovice, dlouholetý člen a jednatel místní organizace Českého rybářského svazu. Již čtrnáctým rokem je kronikářem města, pravidelně přispívá do zpravodaje Rožďalovicko,
- dále bylo oceněno třicet tři žen, které při první vlně covidové pandemie v době nedostatku ochranných prostředků nezištně šily roušky.

V sobotu 6. listopadu proběhla vernisáž výstavy Rožďalovice v kresbách Martina S. Dohnala, na níž si mohli zájemci zakoupit i stejnojmenný kalendář na rok 2022

O dva týdny později v sobotu 20. listopadu přiblížil své zážitky z cestování po Zanzibaru Jiří Rejsek

Od počátku školního roku 2021/2022 probíhá ve škole rekonstrukce elektroinstalace a s ní spojená následná renovace školních učeben

Začátkem června byl položen nový asfaltový povrch v části Školní ulice

U staré školy byla během května dokončena pokládka dlažby

U Třeboňského rybníka bylo na jaře vysázeno stromořadí javoru babyky a ořešáků

Nové okrasné stromy byly zjara také vysázeny nad obratištěm v ulici Za Špýcharem (na snímku), v Rajmanově ulici a v Ruské ulici u nádraží

Na fotbalovém hřišti byly koncem jara provedeny terénní úpravy a osazen nový plot

Koncem června probíhala rekonstrukce Školní ulice v úseku od křižovatky s ulicí Josefa Horáka až po křižovatku s ulicí Československých legií

Vyřazení předškoláků proběhlo 23. června

Druhé místo ve fotbalovém turnaji, který se konal při příležitosti 20. celostátního setkání odboček Odboru přátel SK Slavia Praha ve dnech 24. a 25. června, obsadil domací tým slávistů

Holské rybníky z ptačí perspektivy

Třeboňský rybník, foto Petr Černohorský (26. dubna 2022)

Horní a Dolní rybník, foto Petr Černohorský (26. dubna 2022)

Ohlédnutí za léty 2019–2022. Vydalo město Rožďalovice. Připravil, redakčně a graficky zpracoval Mgr. Viktor Dobrev. Fotografie pocházejí z archivu města, Viktora Dobreva, Jiřího Rejska, Petra Černohorského, Patrika Buryana, Leony Kalvodové, Jana Štafla a Jaroslava Štočka. Náklad 400 ks. Vyšlo v červenci 2022. Foto na titulní straně Petr Černohorský (2. června 2022).

MUDr. Václav Lekeš ml., Hana Lekešová (Boublíková), MUDr Václav Lekeš st. a Hana Khunová (Lekešová) – zdravotní sestra

Jak se Václav Lekeš, pozdější rožďalovický obvodní lékař, dostal do Rožďalovic, na to vzpomíná slovy:

„Po promoci v roce 1924 jsem nastoupil v pardubické nemocnici k primáři MUDr. Mesánymu, kde jsem prošel všechna nemocniční oddělení, a získal tak zkušenosti, které se hodily pro výkon obvodního lékaře. V lednu 1926 jsem si dopsal do zprostředkovatelny lékařských substitucí do Prahy. Brzy jsem dostal zprávu, že o zastoupení žádají obvodní lékař v Krucemburku a pak o částečné zastoupení obvodní lékař v Rožďalovicích. Tomu ‚částečné' jsem dobře nerozuměl, a proto jsem do Rožďalovic Dr. Boublíkovi dopsal. Obratem jsem dostal odpověď, kde mi psal, že moje práce bude spočívat v tom, abych v dopolední ordinaci trochu pomohl a potom odbyl všechny návštěvy. Mezi jiným psal, že má rád svou rodinu. Tohle mě nějak ťuklo, že má asi dcery, a tak jsem se do Rožďalovic rozejel. Práci jsem přijal a hned nastoupil. Po lékařských návštěvách jsem jezdil v malém kočárku taženém černým hřebečkem Adonem. Kočí, který ráno čistil všem boty, ukazoval paní doktorové moje boty s nadobro prošoupanou podrážkou. A tak mi je švec Hrdý musel během dopoledne podrazit, než jsem jel po návštěvách. V ordinaci jsem vypomáhal zatím v doktorových bačkorách. Tady u Boublíků jsem našel svoji manželku Haničku a taky nový domov. Po Vánocích 1926 jsem si 27. prosince Hanu Boublíkovou vzal za manželku."

Během roku 1927 pozvolna přebíral další povinnosti obvodního lékaře. Zdravotní stav doktora Jana Boublíka se zhoršil natolik, že koncem roku 1927 už pracoval MUDr. Václav Lekeš na plný úvazek. MUDr. Jan Boublík zemřel v červenci 1931.

MUDr. Václav Lekeš ml.

Datem, které přineslo radostnou událost do rodiny, bylo 2. září 1927, kdy se narodil syn Václav. Vystudoval gymnázium v Mladé Boleslavi a po jeho absolvování pokračoval studiem na Lékařské fakultě Univerzity Karlovy v Praze. Po dokončení studia nastoupil MUDr. Václav Lekeš ml. 18. února 1952 na chirurgické oddělení nemocnice ve Vrchlabí. Od 2. září 1957 nastoupil jako obvodní lékař v Rožďalovicích, kde vystřídal svého otce. Václav Lekeš st. zemřel 7. září 1973. Jako obvodní lékař v Rožďalovicích pracoval MUDr. Václav Lekeš ml. do 2. září 1987. Zemřel 29. června 2017.

MUDr. Zdeněk Žoha

Od roku 1987 zastává funkci obvodního lékaře v Rožďalovicích soukromý lékař MUDr. Zdeněk Žoha, který přišel z Městské nemocnice v Městci Králové.

Zpracoval Rudolf Valeš

Léta 1973–1974

Rok 1973

Rybářská organizace Rožďalovice se od začátku roku připravuje na budování nového rybníka v Podlužanech. V sobotu 13. ledna rozhodla členská schůze konaná v hostinci u nádraží v Křinci o zvýšení brigádnických hodin na 30 za rok bez možnosti zaplacení.

Výroční členská schůze se konala v neděli 25. března v hotelu Záložna Rožďalovice. Do nového výboru naší rybářské organizace bylo zvoleno celkem 21 členů. Obsazení hlavních funkcí zůstalo stejné jako v minulém období. Předseda – František Kořínek, jednatel – Jiljí Pek, hospodář – Zdeněk Nechánský, zástupce hospodáře – Josef Novák, účetní – Miloslav Šejstal.

Dochovaná kandidátka s 21 jmény rožďalovických rybářů je dokumentem tak zvané „normalizační doby“, kdy státní orgány měly právo zasahovat do veškeré činnosti. Na zmíněné kandidátce jsou čtyři schvalovací razítka: Český rybářský svaz – Místní organizace Rožďalovice, Český rybářský svaz – Oblastní výbor Praha, Okresní výbor Národní fronty Nymburk a razítko Místního výboru Komunistické strany Československa – Rožďalovice.

Výstavba rybníka v Podlužanech

Začátkem března 1973 začala výstavba rybníka v Podlužanech. Organizačně stavbu zajišťoval brigádní referent Jiří Severa. Během března a dubna bylo zorganizováno několik velkých brigád, kterých se zúčastnily desítky rybářů. Začátkem května je rybník dokončen a napuštěn. Finančně se na stavbě podílel Místní národní výbor (MNV) Rožďalovice společně s rybářskou organizací.

Jaké byly celkové náklady, není možno nijak doložit. Dle informace Jiřího

V neděli 23. září 1973 se konal historicky jediný výlov Návesního rybníka v Podlužanech

Severy se rybáři podíleli částkou kolem 20 000 Kčs.

V listopadu obdržela rybářská organizace od MNV Rožďalovice čestné uznání za pomoc při výstavbě nádrže v Podlužanech. Rybník o výměře 1,66 hektarů dostal název „Severák“.

V roce 1973 je vydáno 129 povolenek dospělých (à 40 Kčs), 70 dětí dostalo povolenku zdarma.

Na revír se vysadilo 2180 kg kapra, 325 kg lína a 200 kg štiky. V úterý 1. května od 13.00 hodin na Zámostském rybníku proběhlo historicky poslední zahájení rybolovu. Sportovní rybolov zde byl ukončen v neděli 23. září 1973. Od tohoto dne se Zámosťák stal chovným rybníkem.

Hospodáře Nechánského v těchto letech trápil nedostatek vody na Holské soustavě rybníků. Po výlovu Komory v sobotu 5. května část kapří násady vysadil do nově napuštěného rybníka v Podlužanech. V neděli 23. září 1973 se tito kapři slovili a konal se zde do dnešních dnů jediný výlov tohoto rybníka. Nalovené ryby byly zakomorovány na Zámostském rybníku. Velikou vzácností je dochovaná fotografie z tohoto výlovu, kterou zhotovil člen výboru František Tříska ze Zábrdovic.

Na rybníku „Na Holi“ byl celý rok zatopen 1 ha vodní plochy. 27. října se zde slovilo 40 kusů kapra generála vysazeného na jaře a 200 kg kapřího plůdku. Celkový úlovek rožďalovických rybářů v tomto roce činil 2130 kusů ryb o váze 2037 kg.

Ve dnech 10. a 11. listopadu 1973 se konal v Praze II. sjezd Českého rybářského svazu. Ve svém usnesení schválil zavedení krajského hospodaření od 1. ledna 1975. Byl vydán jednotný Statut celokrajského hospodaření a rybolovu na rybářských revírech Českého rybářského svazu.

Rok 1974

Výroční členská schůze se konala v sobotu 16. března na Záložně v Rožďalovicích. Předseda František Kořínek seznamuje rybáře s prvními informacemi o krajském hospodaření. Členská schůze ve svém usnesení rozhodla: Zahájení sportovního rybolovu v Podlužanech v sobotu 20. dubna 1974 ve 13.00 hodin. Chytá se sobota, neděle, středa a svátky. Denní úlovek 1 kapr (štika, candát), ostatní dle rybářského řádu. Konec rybolovu je stanoven na středu 30. října 1974. Úlovek je nutno dát si podepsat od sousedního rybáře.

Brigáda na výstavbě rybníka v Podlužanech v sobotu 31. března 1973

V sobotu 23. března byl sloven Zámostský rybník a zakomorované ryby vysazeny do Podlužan. Po výlovu je na Zámosťáku položeno nové výpustní potrubí a vybudován nový betonový kbel.

Na revír je celkem vysazeno 1200 kusů kapra a 2000 kusů lína. Do rybníka v Podlužanech hospodář Nechánský vysadil několik kusů vyřazených generačních kaprů.

V tomto roce bylo vydáno 118 povolenek dospělých. Naposledy stála povolenka 40 Kčs a naposledy dostalo 77 dětí povolenku zdarma.

Několik dnů po zahájení rybolovu v Podlužanech zde 4. května rybář Josef Seherstein ulovil kapra o váze 11 kg a délce 80 cm. V časopise *Rybářství* číslo 11/74 otiskli jeho fotografii v rubrice „Nej – nej“. Kapr byl ohodnocen bronzovým odznakem. Celkový úlovek rožďalovických rybářů v posledním roce samostatného hospodaření je 2267 kusů ryb o celkové váze 2217 kg, z toho: 681 kusů kapra o váze 1728 kg, 1411 kusů lína o váze 386 kg.

Meliorační družstvo Městec Králové, kde byl zaměstnán rybářský hospodář Zdeněk Nechánský, zmeliorovalo v tomto roce 40 ha pozemků za Rožďalovicemi směrem na Břístev. Voda z těchto pozemků je svedena do rybníka Na Holi. Významně to přispělo k přítoku vody do tohoto „nebesáku“.

Výlov rybníka „Nový“ se konal již 28. září. Po výlovu zůstal rybník prázdný. MNV Rožďalovice rozhodl rybník odbahnit a vybudovat zde koupaliště.

Za účasti 47 rybářů se v sobotu 30. listopadu 1974 konala poslední členská schůze samostatné rybářské organizace Rožďalovice. Na schůzi je projednáván jediný bod: Přechod hospodaření do krajských podmínek, který má začít 1. ledna 1975.

Jan Nožička

Rybářské závody s hudbou

Po tříleté odmlce připravili členové rybářské organizace Rožďalovice v pořadí čtvrtý ročník veřejných rybářských závodů. Převážně cizí rybáři se do této soutěže hlásili přes internetové stránky již měsíc předem.

V sobotu 28. května se u rybníku Babínek na Hasině sešlo 47 soutěžících (z tohoto počtu byli jenom čtyři domácí rybáři). Po zaplacení startovného ve výši 350 Kč a vylosování čísla lovného místa začala šestihodinová rybařina. Lovil se kapr všech velikostí, karas stříbrný, cejn velký a lín obecný. Polední sobotní přeháňka, při které na Hasině padaly i kroupy, byla zajímavým zpestřením této soutěže.

Vítěz rybářských závodů Vladimír Rubina z obce Liblice ulovil celkem 44 kusů ryb o celkové délce 1353 cm. Za vítězství obdržel pohár a finanční odměnu ve výši 4000 Kč.

Na druhém místě se umístil Jaroslav Loudil z Lysé nad Labem, který ulovil celkem 1030 cm ryb. Získal pohár a 2500 Kč.

Jako třetí se umístil Miloslav Sudík z Kochánek s úlovkem 872 cm ryb. Získal pohár a finanční odměnu ve výši 1500 Kč.

Cenu za největší ulovenou rybu získal Petr Fodor z Českého Brodu s jeseterem o délce 93 cm.

Petr Fodor, Miloslav Sudík, Vladimír Rubina a Jaroslav Loudil

Hasinská čtyřiadvacítka

O týden později v sobotu 4. června připravili členové rybářské organizace již devátý ročník soutěže Hasinská čtyřiadvacítka pro naše členy a pozvané hosty.

Vše začalo již v pátek vpodvečer, kdy na provizorním podiu vystoupila hudební skupina Jana Vlasáka z Nymburka. Na hrázi rybníka Babínek uprostřed hasinské přírody se příjemně po celý páteční večer bavilo 150 přítomných. Mnozí si na travnaté louce u rybníka i zatancovali.

Soutěž zahájilo v sobotu o 9. hodině celkem 102 dospělých rybářů a 13 dětí. Z nedostatku místa na rybníku Babínek lovili někteří rybáři i na rybníku Hasinská nádrž.

V kategorii dospělých získal první cenu Michal Hazdra, chalupář ze Psinic. Ulovil 89 kusů ryb o celkové délce 3498 cm. Putovní pohár pro vítěze, který do této soutěže věnovalo město Rožďalovice, putuje na rok do Újezdu nad Lesy – Michalova bydliště.

Jaroslav Loudil, František Veselý, Jaroslav Kalenda, Michal Hazdra a Milan Brož

Šimon Konečný, Šimon Burian, Ondřej Sládek a Matěj Konečný

Na druhém místě skončil Jaroslav Kalenda z obce Jitkov s úlovkem 3132 cm ryb a třetí byl Milan Brož z Mladé Boleslavi s úlovkem 2817 cm ryb.

V soutěži o největší počet ulovených karasů stříbrných získal cenu „karasobijec“ Jaroslav Loudil z Lysé nad Labem s úlovkem 55 kusů této ryby. Největší rybu závodů ulovil František Veselý z Rožďalovic – jesetera o délce 101 cm.

V dětské kategorii zvítězil Ondřej Sládek z Rožďalovic s úlovkem 35 kusů ryb o celkové délce 1273 cm. Na druhém místě skončil Matěj Konečný ze Sobotky s úlovkem 908 cm ryb a třetí byl Šimon Burian z Rožďalovic s úlovkem 778 cm ryb. Největší rybu v této kategorii ulovil Šimon Konečný ze Sobotky, a to kapra o délce 77 cm.

Rybářská organizace touto cestou děkuje za podporu ze strany města Rožďalovice a všem ostatním, kteří se podíleli na přípravě a průběhu letošních závodů.

Jan Nožička

Kulík

Milovníci filmů pro pamětníky si při zaslechnutí slova „kulík“ nejspíš vybaví studenta Kulíka, jehož ve filmu Cesta do hlubin študákovy duše režiséra Martina Friče tak roztomile a mistrně ztvárnil Ladislav Pešek. Dnes však bude řeč o zcela jiném kulíkovi.

Kulík říční (*Charadrius dubius*) nepatří k hojným ani pravidelně hnízdícím druhům v ptačí oblasti Rožďalovické rybníky. Jeho přítomnost v jednotlivých letech je velmi závislá na podmínkách, které panují na vhodných lokalitách dané oblasti. Především na stavu a výši vodní hladiny, a to jak vodních nádrží, tak vodních toků. Vhodné místo pro postavení hnízda se totiž nemusí najít každý rok.

Mluvíme-li o stavění, je to v případě kulíků poměrně nadnesený výraz. Spíše se jedná jen o vyhloubení velmi jednoduchého důlku v zemi. Výběr místa i samotná „stavba“ hnízda je záležitost výhradně samičky. Svýma nohama si na vybraném místě vyhrabe mělkou jamku. Pak se do ní položí bříškem a pohybem zepředu dozadu vytváří vlastní hnízdní jamku tak dlouho, dokud není se svým dílem spokojena. V hnízdní jamce již není žádná další výstelka jako u většiny jiných ptačích druhů hnízdících na zemi.

Do tohoto lůžka snese samička téměř vždy čtyři vajíčka. V hnízdě jsou vždy vzorně srovnaná špičkami k sobě. Hnízdo však nemusí být pokaždé takto strohé. V letošním roce bylo v Českém ráji nalezeno hnízdo doslova vyšperkované drobnými polodrahokamy olivíny, které tam staří ptáci aktivně nanosili. I přes tuto výzdobu je hnízdo i s vajíčky velmi dobře maskované díky své jednoduchosti a dokonalému maskovacímu zbarvení vajíček.

Jak již bylo řečeno, většinou je hnízdění kulíků spjato nějakým způsobem s vodou. Na Rožďalovicku hnízdí kulíci říční na různých místech a díky proměnlivým podmínkám velmi nepravidelně. Jednou je to obnažené dno polovypuštěného rybníka, naplavenina v řece po jarní povodni, jindy okraj polního hnojiště.

V některých suchých letech, kdy je těžké nějakou mělkou vodu v krajině nalézt, zahnízdí kulíci z nouze i daleko od vody na suchém poli s nízkým porostem zemědělských plodin.

Kulíci jsou poměrně pestře zbarvení ptáci. Prozradí je jejich kontrastní bílo-šedo-černé zbarvení, ale především neustálý pohyb jak po zemi, tak v letu, často také opakované hvízdavé vábení. Jsou to velmi blízcí příbuzní daleko známějšího a nápadnějšího druhu – čejky chocholaté (*Vanellus vanellus*).

Stejně jako jeho hnízdo a vejce jsou v prostředí mistrně zamaskovaná i čerstvě vylíhnutá mláďata. Ta opouštějí hnízdo hned první den po vylíhnutí. Při varovném volání rodičů se okamžitě přitisknou k zemi a splynou s podkladem. Mláďata kulíků patří mezi tzv. nekrmivé druhy. To znamená, že rodiče je aktivně nekrmí, jako např. pěvci nebo dravci. Rodiče je vodí na místa, kde si potravu musí sezobnout sama. Zachytit proto mladé kulíky na hnízdě při jejich prvních krůčcích do světa patří mezi nezapomenutelné okamžiky, které trvají jen několik málo hodin. Pak je hnízdní jamka opuštěna a mláďata se sem už nevrátí. Následných několik týdnů tráví pod bříškem svých rodičů, chráněni před deštěm i spalujícím sluncem, do doby, než se naučí létat a úplně se osamostatní.

Především na podzimním tahu je možné kulíky pozorovat poměrně hojně na různých loužích nebo na dně vypuštěných rybníků. Ještě dříve, než je zahlédnete, na sebe nejspíš upozorní svým výrazným, pronikavým hlasem.

Kulíci, o kterých jsme si vyprávěli, především jejich maličkatá, jakoby plyšová mláďata, se na rozdíl od studenta Kulíka učí velmi rychle a samozřejmě. I přestože jsou tak malá a zranitelná, jejich rodiče se o ně dokáží dobře postarat. Až na konci srpna nebo v září uvidíte cupitavými rychlými krůčky pobíhat okolo kaluží na polích a loukách malé drobné ptáčky velikosti kosa, budou to nejspíš tito kulíci.

Vladimír Šoltys

Klenot, nebo vetřelec?

Tulipány jsou oblíbenými rostlinami, na jaře zdobí snad každou zahrádku, ale ve volné přírodě se s nimi setkal asi jen málokdo z nás. Není divu, vyskytují se pouze v mírném pásu podél 40. stupně severní šířky, od Evropy až po severozápad Číny. Jako původní centrum jejich rozšíření jsou uváděny jižní svahy Pamíru a právě odsud se tyto rostliny rozšiřovaly do stepí a horských oblastí západním směrem.

Pro svoji krásu se staly velmi brzy předmětem zájmu panovníků různých říší. Mezi nimi vynikali panovníci perští (dnešní Írán) a osmanští (dnešní Turecko), kteří mezi sebou opakovaně vedli spory o prvenství v pěstování tulipánů.

V případě Peršanů se nejčastěji uvádí již 10. století, na území Osmanské říše pak století jedenácté. Z této oblasti se o 500 let později dostávají pěstované tulipány i do západní Evropy, zejména do Nizozemska. Zde se v 17. století staly dokonce předmětem tulipánové mánie, ceny cibulí některých variet dosahovaly obrovských hodnot. Tulipánová horečka vrcholila v letech 1636–1637 a pak tato spekulativní bublina praskla, ceny začaly prudce klesat a soukromníci i celé nizozemské hospodářství se dostalo do krize. V Osmanské říši se ve 20. letech 18. století odehrávalo tzv. tulipánové období a v jeho závěru byly rostoucí ceny tulipánů zastaveny až státním zásahem.

Tak to byl poněkud delší (ve skutečnosti velmi zkrácený) historický exkurz a nyní k nám domů. Tulipány jsou příbuznými našich lilií nebo časně jarních křivatců. Ze světa jich je popsáno okolo 70 druhů, ale některé zdroje uvádějí až 100 druhů.

V naší přírodě se žádný druh tulipánů přirozeně nevyskytuje – pouze tulipán lesní (*Tulipa sylvestris*), který je někdy uváděn jako tulipán planý, občas zplaňuje z parků a okrasných zahrad. V minulosti se tento středomořský druh poměrně často vysazoval zejména do zámeckých zahrad a naše zahrady u křineckého nebo rožďalovického zámku nejsou výjimkou. Dříve početná populace v Křinci byla ale nedávnými parkovými úpravami citelně redukována, v jihovýchodním svahu zámku v Rožďalovicích bohužel bují invazní křídlatka. Tulipánu lesnímu se z obou lokalit občas „podaří“ uniknout, ale např. na Kuncberku, Chotuci i jinde se jedná pouze o jednotlivé rostliny, které původní druhy naší flory, na rozdíl od zmíněné křídlatky, neohrožují. Odpověď na otázku z titulku je tedy vlastně velmi jednoduchá.

Jiří Rejsek

Vítání ptačího zpěvu 2022

V sobotu 30. dubna se po dvouleté odmlce způsobené koronavirovou epidemií mohla opět uskutečnit tato tradiční jarní akce v ptačí oblasti Rožďalovické rybníky. Po úvodním přivítání na hrázi rybníka Zrcadlo a následném pozorování ptactva na jeho hladině dvěma stativovými dalekohledy proběhla vycházka okolo rybníka.

Na severovýchodním břehu pak na účastníky čekala ukázka odchytu a kroužkování drobných pěvců v rákosinách. Odchyceno bylo celkem 15 pěvců, z nichž největší obdiv si vysloužili tři překrásně vybarvení samečci slavíka modráčka. Dále mohli účastníci zblízka spatřit strnady rákosní, cvrčilku slavíkovou a samozřejmě též rákosníky proužkované a jednoho rákosníka velkého.

Na Zrcadle ani letos nechybělo tradiční vypouštění uzdravených ptáků ze záchranné stanice Huslík u Poděbrad. Zpět do přírody byla navrácena pěnice černohlavá, kalous ušatý a káně lesní. Opravdovým zlatým hřebem mezi vypouštěnými druhy tohoto dne pak byl čáp bílý.

Akci přálo nejen počasí, ale též zájem veřejnosti. Celkem se na letošním ptačím vítání sešlo 58 účastníků, z toho 22 dětí. Na hladině rybníka a v jeho bezprostředním okolí mohli pozorovat velmi zajímavé ptačí druhy, jako např. tři exempláře orla mořského, osm jedinců rybáka černého a 10 racků bělohlavých, dále pak jednoho racka stříbřitého, luňáka červeného, písíka obecného, bramborníčka hnědého a dva páry husy velké se třemi, respektive pěti čerstvě vylíhnutými housaty.

Vladimír Šoltys

V tuto chvíli žiji dneškem

V květnu se žákyní naší školy stala Sofia Kruhlii. Potom, co Rusko přepadlo Ukrajinu, se jí podařilo s nejbližšími zemi opustit a dostala se do České republiky.

Pohledná a pečlivá, spíše studentka než žákyně, se docela rychle stala součástí kolektivu dnes již nastupující deváté třídy…

Můžeš se, prosím, krátce představit?

Je mi 14 let a pocházím z Černigovské oblasti na Ukrajině, narodila jsem se ve městě Brovary. Moje matka se jmenuje Jana a na Ukrajině pracovala jako učitelka angličtiny a překladatelka, táta Oleg pracoval ve firmě na autodíly. Mám ještě dvě mladší sestry, Solomii a Milanu.

Co rozhodlo o tom, že jste opustili svoji zemi?

Od 28. února jsme byli okupováni a pak, po 35 dnech, nám umožnili opustit město. Nejprve jsme odjeli do Kyjeva a odtud po několika dalších dnech vlakem do Polska. Tam jsme přespali v uprchlickém táboře a následující den jsme se vydali vlakem do Prahy. Zemi jsme se rozhodli opustit, protože zůstat tam déle bylo nebezpečné. Nevěděli jsme, co se stane zítra, jestli vůbec budeme naživu.

Jak jste se dostali právě do Rožďalovic?

Když jsme přijeli do Čech, byli jsme ubytováni v hostelu. Do Rožďalovic jsme se dostali díky dobrovolné pracovnici paní Jarmile Krockové, která nám nabídla možnost ubytování u paní Havlové. Takže nyní žijeme v Košíku.

Jak se ti líbí naše škola?

Škola v Rožďalovicích se mi moc líbí. Spolužáci v mé třídě jsou velmi přátelští. Přijali mě vřele a jsem jim za to velmi vděčná. Učitelé jsou také velmi laskaví, vysvětlují velmi srozumitelně, a také paní asistentky mi moc pomáhají. Pokud jde o jednotlivé předměty, zpočátku to bylo dost těžké, protože jsem vůbec neuměla jazyk. Ke konci školního roku už to bylo snazší. Už dokážu něco napsat a vysvětlit, samozřejmě občas s překladačem.

Jsou nějaké rozdíly mezi ukrajinskou a českou školou?

Rozdíly mezi ukrajinskou a českou školou? Ani nevím – asi to, že tady jsou lidé o něco „jednodušší“. Tím myslím, že děti si mohou klidně dělat legraci s učiteli, jsou mezi nimi bližší vztahy, třeba jim dokážou říct i nějaké tajemství…

Začaly ti prázdniny. Jaké máš plány?

Ještě přesně nevím, co budu dělat o prázdninách. Myslím, že budu chodit na procházky s mámou a sestrou a s někým ze spolužáků. S rodinou také navštívíme nějaká zajímavá města.

Určitě jste v kontaktu s blízkými tady v Čechách i u vás doma…

Ano, s blízkými jsme stále v kontaktu – s tátou, který zůstal na Ukrajině, samozřejmě každý den.

Máš nyní představu o své budoucnosti?

Nevím, co se bude dít v budoucnu, kam půjdu dále studovat, co se stane na Ukrajině. Nevím, v tuto chvíli žiji dneškem.

Připravil Jiří Rejsek

Zlatá srnčí trofej podesáté

V sobotu 4. června se v Záhornici konalo jubilejní desáté okresní kolo Soutěže o zlatou srnčí trofej Okresního mysliveckého spolku Nymburk v novodobé historii.

Do soutěže se přihlásilo 55 soutěžících z šesti mysliveckých kroužků a několik jednotlivců. Na ranní prezentaci se nám hlásilo celkem 16 soutěžících v kategorii 0, 19 soutěžících v kategorii A, 13 soutěžících v kategorii B.

Pořadatelé pro soutěžící připravili šestikilometrovou stezku se 74 stanovišti, kde měli za úkol poznávat stromy, keře, byliny a stopy zvěře, houby, dále zde byla opičí dráha, kde soutěžící předvedli svou obratnost, a krmelec, kde poznávali krmiva.

Areál klubovny nám poskytl zázemí pro stanoviště sokolníka, plodů, rostlin, zvěře, brouků, zpěvného ptactva, zbraní, poznávačky, myslivecké mluvy, poslechu zvěře a nechyběl ani test. Pekla se kýta, podával se guláš od Kamila Samka, pila se Jankova limonáda. Celý den nás na své nástroje doprovázeli členové PTS a Horečtí trubači, k nimž se přidali i tři hrající soutěžící.

Kromě hlavní soutěže jsme již tradičně vyhlašovali elegantního myslivce, v kategorii dívky zvítězila Lenka Poděbradská a v kategorii chlapců Josef Pekárek. Mohu s potěšením konstatovat, že toto rozhodování je rok od roku těžší, protože se nám to letos krásně zelenalo a mladým myslivcům to opravdu sluší.

Umístění v kategorii 0:

- 1. Amálie Motejlová, 298 bodů (MS Záhornice),
- 2. Barbora Vojtíšková, 291 bodů (MS Raštice),
- 3. Ondřej Javůrek 248 bodů (Pátečtí zajíčci).

V kategorii A:

- 1. Lenka Poděbradská, 464 bodů (MS Hájek Košík),
- 2. Jan Piskač, 383 bodů (MS Záhornice),
- 3. Veronika Šemlejová, 344 bodů (MS Raštice).

V kategorii B:

- 1. Vendula Jiroutová, 689 bodů (MS Záhornice),
- 2. Štěpán Hron, 576 bodů (jednotlivec),
- 3. Lukáš Hanzlík, 507 bodů (MS Záhornice).

Díky štědrosti sponzorů jsme mohli děti odměnit spoustou krásných cen – třeba předplatným časopisu Svět myslivosti, ponožkami od Bobra, tričky z Petexu, materiály z Českomoravské myslivecké jednoty a z knihkupectví Myslivost. Knihy nám každoročně věnuje i náš myslivecký soused senátor Ing. Tomáš Czernin.

Celý den nám dělala společnost radní pro Středočeský kraj Mgr. Jana Skopalíková, která mile promluvila k soutěžícím a pomohla nám je odměnit. Díky štědrosti obcí Pátek, Křečkov, Záhornice a městům Rožďalovice, Nymburk, Lysá nad Labem a Městec Králové jsme soutěžící mohli odměnit odznaky a vítěze všech dosavadních kol krásným bolem z dílny pana Romana Provazníka.

Velký dík patří všem, kteří pomáhali s náročnou přípravou a v samotný den soutěže s organizací, všem rozhodčím, a hlavně vedoucím mysliveckých kroužků, kteří se dětem celoročně věnují.

Petr Motejl

Lenka Poděbradská (uprostřed) z MS Hájek Košík obsadila ve své kategorii 1. místo

Tradiční Velikonoční běh ze Židáku do Libáně pořádali sportovci sdružení kolem Jaromíra Kafky na Velký pátek 15. dubna

V sobotu 7. května pak uskutečnili cyklovýlet do Městce Králové lesem přes Komárovský rybník

Hodnocení uplynulé sezony

Nová fotbalová sezona 2022/2023 je doslova za dveřmi, pojďme si však v krátkém zhodnocení trenérů připomenout ještě tu právě uplynulou:

Předpřípravka

Hodnocení sezóny předpřípravky je poměrně jednoduché. Sezonu jsme v srpnu 2021 začali s počtem 12 dětí, v průběhu podzimu jsme zaznamenali nárůst na 24 dětí a jarní část končíme s celkovým počtem 19 nejmladších fotbalistů. To je pro budoucnost rožďalovického fotbalu velmi dobrá zpráva. Předpřípravka se účastnila okresní soutěže pro tyto týmy na malém hřišti v rozestavění 3+0. Jak na podzim, tak i na jaře předváděla výborné výkony.

Mladší žáci

Ačkoli většina kluků věkově spadala ještě do kategorie starší přípravky, výsledky v okresním přeboru mladších žáků nebyly špatné. Ve skupině se umístili na pěkném pátém místě a v celkovém pořadí ze dvou skupin okresního přeboru na místě desátém. Na to, že jsme v této kategorii hráli poprvé, to je velmi slušný výsledek. Samozřejmě je co zlepšovat – zejména přístup některých fotbalistů, jak k tréninkům, tak k zápasům. Naopak potěšitelné je, že narůstá počet žáků v této kategorii. V srpnu je pro zpestření naplánované malé soustředění na jižní Moravě a poté příprava do dalšího ročníku.

Dorost

Celou sezonu hodnotíme velmi kladně. První úkol – založení dorostenecké kategorie v Rožďalovicích se povedlo. Po celou sezonu jsme se pravidelně scházeli a tím se vytvořila další generace hráčů, kteří budou hrát fotbal v Rožďalovicích. Ohledně sportovní stránky jsme také spokojeni, v jarní skupině jsme skončili první, což v celkové tabulce je 9. místo v okresní soutěži.

Trenéři těchto kategorií děkují za velkou podporu veřejnosti, zejména rodičů.

A-tým

Naše družstvo se umístilo celkově na 13. místě a padá z I. B třídy do okresní soutěže. Hodnocení od trenéra se v termínu získat nepodařilo.

Připravil Josef Chlomek

Dvacáté celostátní setkání Odboček Odboru přátel Slavia Praha se uskutečnilo ve dnech 24. a 25. června. Fotbalový turnaj, kterého se účastnilo 16 týmů, vyhráli Zahrádkáři Brandýs nad Labem-Stará Boleslav. Více informací v příštím čísle.

Jezdectví a dostihy

Po bezchybných jízdách obsadila přední místa na jarních parkurech v Neratově a v Lohenicích Tereza Pletková – tentokrát na koni Leny Gold K. Kůň Valentin Tcheque ze stáje Aleny Pletkové se umístil na 4. místě v dostihu ve Velké Chuchli a na dostihu v Pardubicích byl pod vedením žokeje Davida Lišky dokonce druhý.

Ve středu 1. června zasahovali hasiči při požáru paseky v Kálku

V polovině června likvidovali obtížný hmyz v Podlužanech

Dětský den s hasiči proběhl v sobotu 4. června na Sokolském hřišti

SDH Rožďalovice
Vás srdečně zve na

OSLAVY 140 LET

od jeho založení

sobota 6. 8. 2022

od 14 hodin

Náměstí v Rožďalovicích

K tanci a poslechu zahraje kapela
TÁBORANKA

Těšit se můžete na ukázku techniky naší jednotky i dalších.

Občerstvení zajištěno.

670 let výročí první historicky doložené zmínky

Letos si připomínáme šestisté sedmdesáté výročí první zmínky o existenci obce Žitovlice. Při této příležitosti proběhla v sobotu 11. 6. 2022 v galerii obecního úřadu výstava obrazů Martina Sausage Dohnala s odhalením nové čerstvé malby na plátno s námětem žitovlické návsi a veřejným opatřením autorskou signaturou. Malý výtvarný ceremoniál doprovázela výstava pohlednic zkušeného sběratele pana Jiřího Houšky doplněná fotografiemi z minulých let.

Odpolední program proběhl na hřišti v Žitovlicích a byl věnován dětem. Vystoupili žáci ZŠ a MŠ G. A. Lindnera z Rožďalovic. Soutěže a dílničky pro děti doplnila ukázka kynologického výcviku. Na závěr odpoledne nechyběla „pěna“. V podvečer začala hrát k tanci a poslechu kapela JePla a po setmění byla filmová projekce „TV Žitoulice“ videí ze života obce, kterou připravil pan Martin Dohnal.

Historické prameny

První historicky doložená zmínka o existenci středověkých obcí Žitovlice a Pojedy pochází z počátku 14. století. O obci Žitovlice roku 1352 a obci Pojedy dokonce roku 1323. Středověký význam Žitovlic dokládá existence farního kostela před rokem 1371. Pozdně barokní kostel sv. Václava v Žitovlicích představuje nejcennější kulturně historickou a architektonickou památku Žitovlic. Byl vystavěn v letech 1769-1772 na místě zříceného dřevěného kostela a obnoven r. 1863. V současné době je kostel sv. Václava v majetku Litoměřické diecéze. V loňském roce začala z důvodu jeho havarijního stavu první etapa opravy a je zde naděje, že bude tato historická památka zachráněna. Památkově chráněnými objekty jsou v Žitovlicích i chalupa čp. 24 na návsi a křížek u hřbitova.

Dominantou naší obce je i budova čp. 54, současný obecní úřad – původně škola. První škola byla v Žitovlicích povolena a vystavěna v roce 1842 a téhož roku vysvěcena. Nová škola byla vystavěná v roce 1885.

Žitovlice

1352 670 2022

Foto: J. Rejsek, M. Sitná

GALERIE MELANTRICH
VÝSTAVA STAVEBNICE
MERKUR®
1. – 31. 7. 2022
otevřeno vždy od pátku do neděle
od 11 do 16 hodin
vstupné 50 Kč
děti do 15 let zdarma
www.merkurtoys.cz
MERKUR

Město Rožďalovice Vás zve na výstavu dokumentárních fotografií
při příležitosti 10. výročí vydávání stejnojmenného městského zpravodaje
ROŽĎALOVICKO
NA CESTÁCH
Jiří Rejsek
5. srpna – 18. září 2022
GALERIE MELANTRICH
vždy pátek – neděle
11.00 – 16.00 hod.

... zažít víc

MP AGENCY

16.7.2022

Areál FC TRNAVAN

rožďalovické letní slavnosti

DAVID KOLLER

Michal Hrůza

benefiční utkání REAL TOP PRAHA

zazitvic.cz

TICKETSTREAM®

Jana Bernášková: *Jak přežít svého muže*

Mladá herečka Lucie se po mateřské dovolené snaží vrátit ke své herecké kariéře, ale setkává se s běžnými strastmi svobodných matek a zamotává se do bláznivých situací při hledání lásky. Svérázně a s vtipem řeší a komentuje různé životní situace, které by někteří označili za tabu a při nichž by leckdo raději přivíral obě oči. Hrdinku na její nelehké životní cestě nedoprovázejí pouze její extrovertní a tak trochu potrhlé kamarádky, ale i Šedivka, její vnitřní hlas, se kterým má komplikovaný vztah. Skrze příběh čtenář nahlédne do světa mateřství, filmu a sexuality. Román nejen pobaví, ale zároveň nutí se zamyslet a klást si stejné nebo podobné klíčové životní otázky jako Lucie. Kolik mužů a žen musíme v životě přežít, než potkáme toho pravého?

Cynthia Harrod-Eagles: *Tajemství zámku Ashmore*

Nový román od autorky úspěšné Dynastie Morlandů se odehrává na samém počátku 20. století v jižní Anglii na svazích malebného údolí řeky Ash, s majestátní budovou zámku, jemuž místní lidé stále ještě říkají hrad a kde sídlí několikátá generace váženého hraběcího rodu Staintonových. Historie rodiny a jejich služebnictva začíná tragickou smrtí lorda Staintona na lovu, po níž se musí ujmout titulu a rodinného majetku nejstarší syn Giles. Zjišťuje, že nezdědí jen majetek, ale i tajemství, která rodinu tíží, a obrovské dluhy. Nezbývá mu než se bohatě oženit, aby zachránil panství a postaral se o matku a sourozence. V románu, který se čte jedním dechem, nechybí ani romantika a jemný anglický humor. Historické rodinné drama pro fanoušky Panství Downton.

Sophie Oliver: *Grandhotel Schwarzenberg – Cesty osudu*

Bad Reichenhall, rok 1905. V exklusivních lázních v bavorských Alpách se mladá Anna Gmeinerová zamiluje do Michaela. Oba touží po lepším životě. Michael se rozhodne hledat své ve světě a Annu si později přivézt. Pak však dojde k hroznému zločinu a Anna je přinucena provdat se za jiného muže. V mondénním lázeňském místě Bad Reichenhall si musí vybojovat místo mezi solnými barony, hoteliéry a bohatými lázeňskými hosty z celého světa...

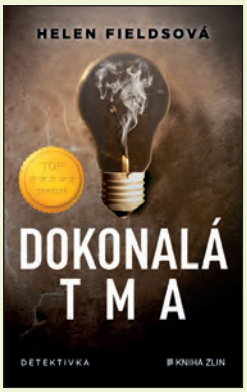

Helen Fieldsová: *Dokonalá tma*

Člověk jako kus masa. Šestý případ Luca Callanacha a Avy Turnerové. Inspektor Luc Callanach se vydává do Francie, aby s Interpolem rozkryl síť obchodníků s bílým masem. Když se ale v Paříži najde tělo skotského občana, kterému někdo odebral vnitřnosti, musí se Callanach spojit se svou šéfinspektorkou Avou Turnerovou v Edinburghu. Té však v márnici také přibývají těla znepokojivou rychlostí. Záhy se ukáže, že jejich starosti mají společného jmenovatele... a sebemenší chyba ve vyšetřování může zničit desítky dalších životů.

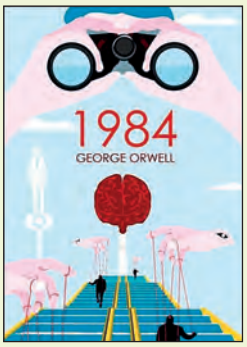

George Orwell: *1984*

1984, dnes již klasické dílo antiutopického žánru, je bezesporu jedním z nejpozoruhodnějších románů 20. století a brilantní analýzou všech totalitních systémů. „Anti-utopie" má i svého „antihrdinu": je jím Winston Smith, obyčejný, ne příliš statečný člověk, který si nepřeje nic světoborného: chce jen poznat skutečnou, ne zmanipulovanou podobu minulosti, věřit tomu, co vidí na vlastní oči a mít svobodu tvrdit, že dva a dva jsou čtyři...

Corina Bomannová: *Barvy krásy: Sophiina naděje*

Berlín 1926. Rozrušená, těhotná Sophia opouští dům rodičů. Její otec ji už nechce vidět, matka se utápí v slzách. Když posléze Sophia stane před svým milencem, pochopí, že musí jejich dítě vychovávat sama. Navíc jako neprovdaná. Naprosto zoufalá odjíždí s přítelkyní do Paříže, kde se jí naskytne jedinečná příležitost. Slavná Helena Rubinsteinová je Sophiiným šarmem a jedním z jejích vlastnoručně zhotovených krémů nadšená. A nabídne jí, aby pracovala pro její impérium krásy. Sophia se tak plná naděje v nové štěstí vydává do New Yorku...

Jason Fry: *Minecraft – Výprava*

Vydej se na dobrodružnou výpravu do nových končin Overworldu! Stax Kameník vede poklidný, poněkud obyčejný život do dne, kdy ke břehu připluje neznámý cizinec s bandou nájezdníků. Ti ho připraví úplně o vše, unesou ho a zanechají na pustém ostrově. Touha vrátit se domů žene Staxe vstříc největšímu dobrodružství jeho života.

Vlastimil Vondruška: *Ďáblova čísla*

Při běžné úřední cestě královského písaře Jiřího Adama z Dobronína do Dvora Králové dojde ve městě k vraždě. I když se radnice snaží utajit její okolnosti, mezi lidmi se rychle šíří panika, protože okolnosti napovídají, že jde o zásah temných sil. A tak navzdory tomu, že to není jeho povinnost, začne Jiří Adam z Dobronína s pomocí bakaláře Petra vyšetřovat. Jde však o závod s časem, protože brzy dojde k další stejně záhadné vraždě.

C. M. Ewan: *Rozbité okno*

Příběh ze současné Anglie plný napínavých akčních scén, nečekaných zvratů a s překvapivým závěrem. Manželé Tom a Rachel Sullivanovi, jejich třináctiletá dcera Holly a pes Buster odjedou z Londýna do luxusní horské chaty u jezera ve Skotsku, která patří jejich společnému příteli a Tomovu šéfovi Lionelovi. Tom a Rachel před nedávnem přišli o šestnáctiletého syna Michaela, jenž zahynul při autonehodě spolu se svou přítelkyní Fionou. Michael řídil otcovo auto, ačkoli ještě neměl řidičský průkaz, a auto si vzal bez otcova vědomí. Tom se jen stěží vyrovnává se synovou lehkovážností. Rachel se naopak pokouší Michaelovo selhání obhajovat a chce mu odpustit. Mezi manžely vzniká napětí, které Tom řeší odchodem od rodiny...

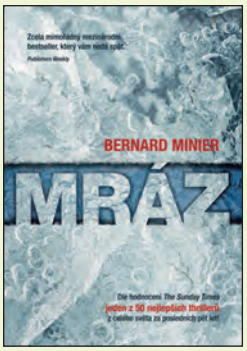

Bernard Minier: *Mráz*

Pracovníci elektrárny v Pyrenejích najdou jednoho dne mrtvolu koně zavěšenou na stožáru lanovky, která je tu jedinou přístupovou cestou. K vyšetřování je povolán Martin Servaz, velitel kriminalistické jednotky v Toulouse. Zkušený detektiv na mrtvole brzy identifikuje DNA, jež patří jednomu z chovanců institutu, který se specializuje na mimořádně nebezpečné a duševně choré vrahy. Ústav je přitom tak zabezpečen, že není možné, aby se někdo z chovanců mohl dostat ven. Když je pan nalezeno první mrtvé lidské tělo, Servaz společně s psycholožkou z ústavu usilovně hledají klíč k odhalení děsivého tajemství. Vynikající kombinace série skutečně strašidelných zločinů, mrazivé atmosféry a houževnatého policajta dělá z této knihy napínavé čtení, během něhož budete až do konce hádat, kdo je vrah.

Rožďalovice dříve a nyní

Horní část Husovy ulice na pohlednici z poloviny 20. let 20. století (archiv města Rožďalovice)

Současný pohled (13. května 2022), foto Viktor Dobrev

Číslo 2/2022, ročník 11. Náklad: 450 ks. Evidenční číslo: MK ČR E 20643. Vydává město Rožďalovice. Redakce: Petr Kapal, Mgr. Viktor Dobrev, Jiří Rejsek, Mgr. Marcela Ešnerová, Veronika Bachová. E-mail: podatelna@rozdalovice.cz, tel.: 325 593 107. Grafická úprava: Mgr. Viktor Dobrev. Foto z archivu redakce, není-li uvedeno jinak. Tisk: TNM PRINT. Toto číslo vyšlo v červenci 2022. Termín uzávěrky příštího čísla je 22. září 2022. Na titulní straně: Na Bučici. Foto: Viktor Dobrev